

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

СТРАТЕШКИ ОКВИР са АКЦИОНИМ ПЛАНОМ за ПРЕХРАМБЕНУ ИНДУСТРИЈУ у Србији

Београд, 2017.

ВИЗИЈА РАЗВОЈА

Стратешка визија је развој прехрамбене индустрије заснован на приватној иницијативи, знању и иновативности, у циљу оснаживања првенствено МСПП у довољној мери да спремно одговоре на притисак конкуренције на заједничком тржишту ЕУ и побољшања животног стандарда у Републици Србији.

Модерна, конкурентна и иновативна прехрамбена индустрија са развијеним ланцима вредности прати производне и тржишне трендове у свету. Повољан пословни амбијент привлачи инвестиције и резултира сталним повећањем броја МСПП и запослености. Унапређује националну привреду добрим производним и пословним резултатима, створеном додатном вредношћу и иновативним решењима промовишући одрживе и социјално прихватљиве производне системе и повећава поверење потрошача у квалитет хране произведене у Србији.

1. КЉУЧНИ ПАРАМЕТРИ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СЕКТОРА

Стратешки оквир за спровођење стратешке визије у наредном периоду је структуриран кроз опште и специфичне циљеве и мере.

Стуб 1:	
Општи циљ 1: ФУНКЦИОНАЛАН ЗАКОНОДАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР УСАГЛАШЕН СА ЕУ	
Димензија 1.1:	
Специфични циљ 1.1: УРЕЂЕЊЕ ЗАКОНОДАВНОГ ОКВИРА У ОБЛАСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ	
Шифра:	Мера
М 1.1.1.	Реформа прописа која се односи на област пољопривреде и прехранбене индустрије
Димензија 1.2:	
Специфични циљ 1.2: ПОТПУН И ФУНКЦИОНАЛАН ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА ПОДРШКУ ПОЉОПРИВРЕДИ И ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ	
Шифра:	Мера
М 1.2.1.	Усклађивање институционалног оквира са ЕУ
М 1.2.2.	Унапређење ефикасности рада институција
М.1.2.3.	Подршка успостављању савремених стандарда

Стуб 2:**Општи циљ 2:****ЈАЧАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ**

Димензија 2.1:

Специфични циљ 2.1:

ПОВЕЋАЊЕ ОБИМА ПРОИЗВОДЊЕ И СТЕПЕНА ФИНАЛИЗАЦИЈЕ ПРОИЗВОДА

Шифра:	Мера
М 2.1.1.	Подизање нивоа знања и вештина запослених у прехранбеној индустрији
М 2.1.2.	Континуирано снабдевање довољним количинама квалитетних сировина за производњу
М 2.1.3.	Подршка техничко-технолошком осавремењавању
М 2.1.4.	Подстицај иновацијама у прехранбеној индустрији
М 2.1.5.	Подстицаји удруживању и умрежавању

Димензија 2.2.:

Специфични циљ 2.2.:

ПОБОЉШАН НАСТУП НА ТРЖИШТИМА

Шифра:	Мера
М 2.2.1.	Повећање знања о страним тржиштима
М 2.2.2.	Ланци добављача - Повећан и побољшан пласман прерађеног воћа и поврћа на инострана тржишта
М 2.2.3.	Промоција српских прехранбених производа на иностраном тржишту

2. СТРУКТУРА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СЕКТОРА

Стратегија утврђује оквир мера за унапређење прехранбене индустрије у наредном средњорочном периоду, који је приказан кроз два стуба, и то:

1. ФУНКЦИОНАЛАН ЗАКОНОДАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР
УСАГЛАШЕН СА ЕУ
2. ЈАЧАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ

На почетку сваког стуба дата је кратка оцена тренутног стања и актуелни проблеми у области на коју се стуб односи. Оквир будућих активности за сваки стуб даље је дефинисан кроз мере, које су груписане у више димензија стратешког стуба.

СТУБ 1: ФУНКЦИОНАЛАН И УСАГЛАШЕН СА ЕУ ЗАКОНОДАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Процес успостављања заједничког тржишта захтева потпуни, и усаглашен са ЕУ, регулаторни и институционални оквир који се примењује у пракси и ефикасно контролише од стране надлежних институција. Захтеви који се односе на прилагођавање пословања прехранбене индустрије на новом тржишту се налазе у већем броју области попут пољопривреде, безбедности хране, индустријске политике, заштите животне средине, трговине, пословања, тржишта финансијама, истраживања и иновација и сл.

Самим тим, пословање прехранбене индустрије је обухваћено већим бројем преговарачких поглавља, али су свакако најзначајнија поглавља 11 и 12. У том контексту је неопходна измена низа законских и подзаконских аката у наредном периоду, као и њихова ефикасна примена у пракси.

Уз то, Србија у наредном периоду мора да формира и/или акредитује неколико важних институција. Очекује се акредитација Управе за аграрна плаћања како би пољопривредним произвођачима, али и деловима прехранбене индустрије (воће, поврће, месо, млеко) била доступна повољна финансијска средства из ИПАРД фонда. У делу потврђивања здравствене безбедности хране очекује се акредитација преосталих референтних лабораторија и укључивање у ЕУ систем безбедности хране.

У акционом плану су разрађене само активности које се односе на регулаторни и институционални оквир који се директно/искључиво односи на прехранбену индустрију. Остале активности које би се могле наћи у овом стубу се већ налазе у Стратегији за подршку развоја сектора МСП,

предузетништва и конкурентности за период 2015-2020, тако да је постојећи акциони план усаглашен са акционим планом овог стратешког документа.

Димензија 1.1: Уређење законодавног оквира у области прехранбене индустрије

Србија настоји да хармонизује легислативу са ЕУ прописима и обезбеди примену ових прописа у пракси. У процесу приступа ЕУ, поглавља која се директно односе на квалитет пољопривредних и прехранбених производа и безбедност хране се налазе у поглављима 11 и 12. Поглавље 13 које се односи на рибарство је спремно за отварање и у овом делу се очекује достављање преговарачке позиције Србије. Обзиром да у Србији подсектор производње рибе није развијен не очекују се значајнији проблеми у испуњавању захтева из поглавља 13.

Извештај који се односи на поглавље 11 указује да РС није спремна за отварање овог поглавља и потребно је урадити акциони план. Извештај за поглавље 12 није завршен, али је извесно да РС неће бити спремна за отварање овог поглавља. Самим тим, у наредном периоду су неопходне значајне промене законодавног оквира који се односи на производњу и квалитет хране, али и област здравствене безбедности, контроле, промета, обележавања, административног управљања и сл.

Додатни проблем, али и разлог за промену регулативе, је делимична примена постојећих прописа у пракси. Извештај Светске банке о пословању у РС, Извештај о глобалној конкурентности Светског економског форума, Сива књига НАЛЕД-а, Бела књига Савета страних инвеститора, као и анализе Пројекта за боље услове пословања USAID-а, ПКС-а и Уније послодаваца Србије указују на области у којима је, у наредном периоду, потребно извршити регулаторну реформу са циљем побољшања услова пословања. Постојећа регулатива је од стране привредника оцењена као нејасна и нефункционална, док се део прописа не примењује у пракси.

Самим тим значајан број од 29 закона који се налазе у надлежности МПШВ ће у наредном периоду бити измењен.

Међутим, производња, прерада, паковање, промет и обележавање прехранбених производа су области које су предмет сталног мониторинга у ЕУ. Допуне и измене ових прописа у ЕУ су честе, а што поставља обавезу сталног прилагођавања српских прописа који се односе на пољопривредне и прехранбене производе прописима ЕУ.

Уз овај сет законских и подзаконских аката биће неопходно изменити и одређени сет закона и подзаконских аката из других области у процесу усаглашавања прописа са ЕУ. Ова група прописа је заједничка за сва предузећа, а акциони план је развијен у оквиру Стратегије за подршку развоја сектора МСП, предузетништва и конкурентности за период 2015-2020.

Услед горе наведеног, предложена мера у оквиру ове димензије је:

Мера 1.1.1: Реформа прописа која се односи на област прехранбене индустрије

Димензија 1.2: Потпун и функционалан институционални оквир за подршку прехранбеној индустрији

Најважније институције које је у наредном периоду потребно формирати и/или акредитовати су Управа за аграрна плаћања и Националне референтне лабораторије.

Уређењем у складу са захтевима ЕУ и акредитовањем Управе за аграрна плаћања подсекторима прераде и конзервисања меса и производа од меса, производње млека и млечних производа и прераде и конзервисања воћа и поврћа би били доступни ИПАРД фондови у износу од преко 80 мил. ЕУР. Овим средствима се обезбеђује 50% вредности инвестиције у физичку имовину за прераду (објекте и опрему) и маркетинг пољопривредних производа, а вредност подршке по пројекту се креће у распону 20.000-2.000.000 ЕУР. Ово су свакако најповољнија инвестициона средства која се могу обезбедити и неопходно је што пре предузети мере како би се она могла користити.

Систем националних референтних лабораторија у РС треба да буде део система који постоји у ЕУ. Сем основних функција које ове лабораторије треба да обављају у оквиру система који је успостављен у ЕУ, ове лабораторије имају важну улогу која се односи на подизање квалитета производње али и обезбеђења несметаног извоза појединих прехранбених производа у ЕУ. У овом делу је потребно извршити акредитацију преосталих лабораторија, формирати мрежу регионалних референтних лабораторија и обезбедити умреженост, односно функционалан систем рада лабораторија.

Део институционалног оквира у коме послује прехранбена индустрија је заједнички за сва предузећа и предузетнике. Привредници су у анкети „Имате реч – будите део решења”, коју су организовали Министарство привреде и ПКС у сарадњи са ресорним министарствима указали да не постоји повољан пословни абијент. Као највећи проблеми се наводе: селективна примена прописа, неадекватан порески систем, лош рад инспекцијских служби, високи парафискални намети, сива економија и неликвидност. У овом делу прехранбена индустрија нема проблема који су специфични само за прехранбену индустрију. Међутим, највеће потребе у делу институционалног побољшања које се односе само на област прехранбене индустрије су везане за развој људских ресурса како би се инспекцијски, тржиштни и административни капацитети побољшали, рад учинио ефикаснијим и како би се на адекватан начин одговорило на захтеве привреде.

Предуслов пословања на развијеним тржиштима, попут земаља ЕУ и САД, представљају стандарди квалитета и/или управљања. Српска предузећа у малом броју имају прихваћене ове стандарде. Углавном је реч о предузећима која имају извозну оријентацију. Непостојање стандарда управљања и/или квалитета код највећег броја предузећа, са приласком тржишту ЕУ, постаје значајан проблем. Увођење стандарда у пословање предузећа из области прехранбене индустрије самим тим постаје један од циљева развоја прехранбене индустрије у наредном периоду.

Предложене мере у оквиру ове димензије су:

Мера 1.2.1: Усклађивање институционалног оквира са ЕУ

Мера 1.2.2: Унапређење ефикасности рада институција

Мера 1.2.3: Подршка успостављању савремених стандарда

СТУБ 2: ЈАЧАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ

Србија је према извештају Светског економског форума за 2016. годину заузела 90. позицију на ранг листи која обухвата 138 земаља са забележеном вредношћу индекса глобалне конкурентности од 3,97¹. Релативно низак положај који Србија константно заузима на овој листи указује на ниску конкурентност српске привреде у којој прехранбена индустрија представља једну од најважнијих привредних грана.

Ниска конкурентност прехранбене индустрије у поређењу са највећим број земаља ЕУ је узрокована:

- ниском продуктивношћу која је резултат примене застарелих технологија и старе опреме;
- непостојањем иновативних програма, а што резултира производњом производа са ниском додатном вредности, и
- непостојањем или непримењивањем стандарда квалитета који представљају лимитирајући фактор приликом планирања извоза.

Процес приступања ЕУ подразумева стварање заједничког слободног тржишта на коме постоје огромне могућности али на коме истовремено влада и велика конкуренција. Прехранбена индустрија, као највећа привредна грана прерађивачке индустрије, у новим условима треба да обезбеди повећање производње кроз динамичан раст инвестиција, високу стопу робног извоза, раст запослености и створене додатне вредности, а што је у складу и са циљевима других стратегија, првенствено Стратегије развоја индустрије за период 2011-2020 и Стратегије развоја пољопривреде и руралних подручја за период 2014-2024.

Конкурентност прехранбене индустрије ће у наредном периоду, међутим, зависити од способности прилагођавања привредних друштава новим условима пословања, присуства страних директних инвестиција, развојних/подстицајних политика на националном нивоу и доступних финансијских средстава.

Обзиром на разноликост прехранбене индустрије, фокус подршке мора бити на подсекторима који могу дати највећи допринос стварању додатне вредности, запошљавању, укључивању домаћих

1. СЕФ – The Global Competitiveness Report 2016-2017

добављача у ланце вредности и ширењу ланаца вредности. Свакако да највећи потенцијал у делу повећања пословног прихода и стварања додатне вредности имају млекарска, месна и млинско-пекарска индустрија, производња сточне хране и поједини подсектори производње осталих производа, док се извозни потенцијал налази у сектору прераде и конзервасања воћа и поврћа. У анализи и оцени сектора које је урадио ЦЕВЕС, 2017. године, сектор са највећим потенцијалом раста је смрзнуто воће, а домаинатни производ је малина. Највећи број предложених мера и активности у акционом плану се због тога односи на развој сектора смрзнутог воћа, али су активности конципиране на начин да се допринесе и развоју осталих, горе наведених сектора.

Јак производни и финансијски потенцијал појединих сектора попут индустрије уља, шећера и производње пића треба даље подржавати у складу са пословним потребама привредних друштава из овог сектора како би се пасивни потенцијал за развој који ови сектори имају могао оптимално искористити у правцу општег економског развоја и повећања запослености.

Међутим, посебна пажња се мора обратити на производе који представљају тзв. тржишне нише. Предузећа која производе ове производе се налазе у свим подсекторима и стварају значајну додатну вредност која се заснива на иновативности. Ова група предузећа мора бити предмет посебне подршке како би се иновативност коју поседују реализовала на тржишту и како би се њихови примери могли користити као примери добре праксе.

У наредном периоду се због тога мора предузети низ мера у циљу јачања конкурентности, а које су груписане у две димензије стратешког оквира:

1. Повећање обима производње и степена финализације производа;
2. Побољшан наступ на тржишту.

Димензија 2.1: Повећање обима производње и степена финализације производа

Процес трансформације прехранбене индустрије у циљу техничко-технолошког осавремењавања, повећања производње и стварања веће додатне вредности је дугорочан процес и стратешки циљ који мора бити предмет подршке постојећих политика у наредном периоду.

Овај процес подразумева подршку активностима дуж целокупног ланца вредности, од развоја људских ресурса, набавке јефтиније и квалитетније сировине, модернизације технолошког процеса и развоја иновативности до подршке активностима пословног повезивања и подизања нивоа информисаности привредника.

Привредници посебно наглашавају потребу за обезбеђењем довољне количине квалитетне сировине по прихватљивим ценама и недостатак квалификоване радне снаге. Анализе, међутим, указују и на изузетно низак ниво иновативности у прехранбеној индустрији и слабу повезаност и информисаност предузећа из области прехранбене индустрије, а што представља значајну препреку укључивању у глобалне трговинске ланце.

Истраживање, развој и иновације су неопходни за развој нових производа, унапређење квалитета постојећих производа и развој економски ефикаснијих производних процеса. Доприносе повећању продуктивности, већој отпорности прехранбене индустрије на различите изазове и потреби и способности да се задовоље захтеви потрошача. Директно су повезани са питањима безбедности хране, квалитета исхране и здравља. На посредан начин представљају одговор на: социјалне изазове, изазове из области енергетске ефикасности, ефикасног коришћења природних ресурса, заштите животне средине и климатских промена.

Развијени сервиси и услуге посебно у делу приступа информацијама су предуслов развоја који треба да подрже и развојне политике. Ови елементи уз функционални правни систем, макроекономску стабилност и задовољавајућу инфраструктуру чине повољно пословно окружење.

Међутим, свакако да најважнији део ове димензије представљају активности које се односе на инвестициона улагања у нове објекте, опрему и нове производне технологије. Велики подстицај у секторима производње млека и млечних производа, меса и месних прерађевина и прераде воћа и поврћа треба да пруже ИПАРД средства намењена инвестицијама у физичку имовину за прераду и маркетинг пољопривредних производа. Уз ИПАРД средства, значајну подршку инвестицијама у погоне и производну опрему у прехранбеној индустрији требају да обезбеде Фонд за развој и РАС кроз обезбеђење повољних кредитних линија и бесповратних средстава.

У том контексту су предложене следеће мере:

Мера 2.1.1: Подизање нивоа знања и вештина запослених у прехранбеној индустрији;

Мера 2.1.2: Континуирано снабдевање довољним количинама квалитетних сировина за производњу;

Мера 2.1.3: Подршка техничко-технолошком осавремењавању;

Мера 2.1.4: Подстицај иновацијама у прехранбеној индустрији;

Мера 2.1.5: Подстицаји удруживању и умрежавању.

Димензија 2.2: Побољшан наступ на тржиштима

Глобални показатељи показују да се у наредном периоду може очекивати постепено повећање захтева за прехранбеним производима услед повећања броја становника и пораста животног стандарда. Највећи увозници хране, ЕУ и САД, повећавају обим и вредност увезених производа, док се тржиште Руске Федерације отворило за нове произвођаче након увођења санкција од стране ЕУ и САД.

Србија остварује релативно значајан извоз прехранбених производа, у вредности од око 1,5 милијарди ЕУР, и остварује суфицит у трговини прехранбеним производима од око 600-700 мил. ЕУР/година. Међутим, Србију карактерише извоз јефтинијих прехранбених производа, првенствено сировина, и постојање бројних неискоришћених извозних потенцијала.

Овом димензијом је неопходно је остварити три паралелна циља: повећати обим извоза; унапредити структуру извоза, и повећати број, првенствено МСПП, у извозу. Међутим, за

испуњење сва три циља је неопходно јачати постојеће пословне контакте, пронаћи нове купце и поседовати усвојене стандарде квалитета и здравствене безбедности хране.

У наредном периоду се посебно мора радити на промени структуре извоза, односно повећаном извозу производа високе додатне вредности (премиум производа). Најважнији чиниоци који утичу на стварање додатне вредности производа су задовољство купаца и здравствени аспект производа. У мањој мери је изражен етички/социјални аспект производње и погодност производа. Посебно се наглашава значај разноврсности укуса, једноставно руковање, природни састав, постојање медицинских својстава, специфичност производа, високи квалитет... Предуслов пословања на развијеним тржиштима, попут земаља ЕУ и САД, представљају стандарди квалитета и/или управљања. Они представљају потврду квалитета и састава производа, начина производње и сл. представљају специфични стандарди. Овим стандардима се гарантује еколошки, здравствени или социјални карактер производа. Они су препознати од стране потрошача који су спремни додатно да плате за ову категорију производа. Најчешће на овим тржиштима, додатну вредност производима гарантују шеме квалитета (знак органског производа или заштићеног географског порекла производа) и поседовање неког од бројних тзв. приватних стандарда (Кошер, Халал, *Fair Trade*, *Rain Forest*, УХТ итд.).

Производи који остварују додатну вредност на иностранним, платежним, тржиштима су:

- Органски производи. Најважнији органски производ који се извози из Србије је малина.
- Производи са заштићеним географским пореклом попут лесковачког ајвара или футошког купуса. На листи заштићених производа по српским стандардима се у овом тренутку налази преко 60 производа. Међутим, Србија у овом тренутку нема производа који су сертификовани по ЕУ стандардима нити остварује извоз производа са ознаком географског порекла.
- Производи сертификовани по бројним приватним стандардима попут Кошер, Халал, *Fair Trade*, *Rain Forest*, УХТ и других стандарда. Најчешће присутан приватни стандард у српским предузећима је Халал стандард. Извоз производа по Халал стандардима је међутим спорадичан, а предузећа често не обнављају овај стандард обзиром да нису успела остварити додатну вредност у извозу захваљујући овом стандарду.
- Производи специфичног састава или паковања. У овој категорији се налазе бројни производи из готово свих сектора прехранбене индустрије. Најбољи примери ових производа су нпр. багремов мед и специфична јестива уља у малим паковањима.
- Традиционални производи. Ови производи су намењени првенствено емиграцији, односно категорији потрошача који препознају и традиционално су везани за ове производе попут кајмака, различитих пружута/кобасица, ракија, смрзнутих пита, специфичних сирева и сл.

Српска предузећа у веома малом броју користе ове стандарде за стварање додатне вредности.

У том контексту су предложене следеће мере:

Мера 2.2.1: Повећање знања о страним тржиштима,

Мера 2.2.2: Ланци добављача - Повећан и побољшан пласман прерађеног воћа и поврћа на инострана тржишта,

Мера 2.2.3: Промоција српских прехранбених производа на иностраном тржишту.

3. СЕТ ИНДИКАТОРА/ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

3.1. Индикатори по стубовима

Бр.	Индикатор	Последњи податак	2022.	2027.	Извор података
Стуб 1. Функционалан и усаглашен са ЕУ законодавни и институционални оквир					
1.	Хармонизован институционални и законодавни оквир за прехранбену индустрију са ЕУ	Није усклађен	Затворена поглавља 11, 12 и 13	Усклађен	Званичне одлуке
Стуб 2. Јачање конкурентности прехранбене индустрије					
2.	Бруто додата вредност/броју запослених (000 РСД)	1.781,7 (2015)	2.150	2.650	Изведени показатељ, РЗС
3.	Просечна стопа раста извоза прехранбене индустрије од 7%	1.379,5 мил. ЕУР (2015.)	2.215 мил. ЕУР	3.107 мил. ЕУР	РЗС

3.2. Индикатори по димензијама

Димензија	Индикатор	Последњи податак	2022.	Извор података
Специфични циљ 1.1: Уређење законодавног оквира у области прехранбене индустрије				
1.1.	Затворена преговарачка поглавља 11, 12 и 13	Поглавља нису отворена	Затворена преговарачка поглавља 11, 12 и 13	Извештај ЕК
Специфични циљ 1.2: Потпун и функционалан институционални оквир за подршку пољопривреди и прехранбеној индустрији				
1.2.	Референтне лабораторије су акредитоване и део су ЕУ система безбедности хране	Лабораторије нису део ЕУ система	Референтне лабораторије су акредитоване и део су ЕУ система безбедности хране	Извештај ЕК
1.2.	ИПАРД средства су на располагању прехранбеној индустрији	ИПАРД средства нису доступна	ИПАРД средства су на располагању прехранбеној индустрији	МПВШ
Специфични циљ 2.1: Повећање обима производње и степена финализације производа				
2.1.	Просечна годишња стопа раста пословних прихода	5% (2005-2014.)	7%	Изведени индекс, РЗС
2.1.	Продуктивност, 000 РСД	1.593	2.150	Изведени индекс, РЗС
Специфични циљ 2.2: Побољшан наступ на тржиштима				
2.2.	Спољнотрговински биланс, мил. ЕУР	670	1.000	РЗС

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА
ПРЕХРАМБЕНУ ИНДУСТРИЈУ
у Србији
за период од 2017. до 2022. године**

УВОД

Прехрамбена индустрија је водећа привредна грана прерађивачке индустрије у Србији. У овом сектору послује преко 3.900 предузећа која запошљавају преко 71.000 радника. Предузећа из прехрамбене индустрије остварују пословни приход од преко 6 милијарди ЕУР/година и стварају преко 1 милијарде ЕУР/година додатне вредности. Сектор послује позитивно и остварује нето профит од преко 100 мил ЕУР/година. Упркос позитивним резултатима, сектор се суочава са бројним проблемима. Најзначајнији проблеми се огледају у недостатку сировине/набавци сировине лошијег квалитета и техничко-технолошкој застарелости производног процеса који води нерационалном коришћењу ресурса и ниској енергетској ефикасности. Просечна продуктивност у прехрамбеној индустрији износи свега око 16.000 ЕУР, што је нешто преко 30% просечне продуктивности прехрамбене индустрије ЕУ. Највећи број предузећа из прехрамбене индустрије нема усвојене стандарде квалитета или управљања, нема визију развоја, и тржишни наступ заснива на стратегији најнижих цена. Упркос брзим променама у захтевима тржишта/крајњих потрошача, комуникација са потрошачима готово да и не постоји. По степену иновативности (*Global Inovative Index*, 2017), прехрамбена индустрија Србије заузима 102. место од 137 земаља.

У последњих неколико година је донешен значајан број прописа који се односе на прехрамбену индустрију. Међутим, законодавни и институционални оквир још увек није усаглашен са ЕУ, а што представља значајан проблем у планирању извозних послова у одређеном броју сектора прехрамбене индустрије (месо, млеко и сл.). Финансијска подршка сектору је симболична, а средства ИПАРД фонда још увек нису доступна предузећима из прехрамбене индустрије.

Узимајући у обзир претходно, Стратегија развоја прехрамбене индустрије за период 2017-2022. године је базирана на два кључна стуба:

- 1. Функционалан законодавни и институционални оквир усаглашен са ЕУ, и**
- 2. Јачање конкурентности прехрамбене индустрије.**

У оквиру ова два кључна стуба одређено је укупно:

- **4 специфична циља,**
- **12 мера и**
- **52 активности,**

које је потребно реализовати у периоду од пет година како би се помогло да прехранбена индустрија Србије повећа степен развоја, вредност извоза и додатну вредност. Претпоставке развоја су свакако повећана продуктивност и развој иновативности.

За реализацију овог Акционог плана неопходна је, уз редовне активности, подршка државе у укупном износу од око 1,4 милиона ЕУР/година. Међутим, највећа финансијска подршка, од преко 80 милиона ЕУР за прехранбену индустрију, се очекује од средстава ИПАРД фонда. Такође, значајну подршку у имплементацији већег броја активности треба да пружи међународно финансирани пројекти који подржавају развој прехранбене индустрије и различити ЕУ програми намењени развоју институција у Србији.

НАПОМЕНЕ:

- У врсти „праћење и вредновање“ идентификовано је тело и начин на који ће се вршити ови послови.
- У колони „носилац активности“ идентификоване су институције и државни органи, надлежни за спровођење активности. Првонаведена институција је уједно и одговорна за реализацију активности.
- У колони „рок“ процењен је најранији почетак и најкаснији завршетак реализације конкретне активности.

Стратешке иницијативе

Редни број	Иницијатива	Носилац
1.	Измене и допуне Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
2.	Измене и допуне Закона о пољопривреди и руралном развоју и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
3.	Доношење Закона о уређењу тржишта пољопривредних производа и пратећих прописа - - Хармонизација са ЕУ	МПШВ
4.	Измене и допуне Закона о вину и другим производима од грозђа и вина и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
5.	Доношење закона о шемама квалитета за пољопривредне и прехранбене производе и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
6.	Доношење закона о органској производњи и органским производима и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
7.	Измене и допуне Закона о безбедности хране и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
8.	Измене и допуне Закона о ветеринарству и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
9.	Измене и допуне Закона о добробити животиња и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
10.	Допуне Закона о сточарству и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
11.	Измене и допуне Закона о споредним производима животињског порекла и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
12.	Измене и допуне Закона о здрављу биља и пратећих прописа– Хармонизација са ЕУ	МПШВ
13.	Измене и допуне Закона о средствима за заштиту биља и пратећих прописа – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
14.	Измене и допуне Закона о ГМО и пратећих прописа– Хармонизација са ЕУ	МПШВ
15.	Доношење Закона о структурној подршци у сектору и уређењу тржишта у рибарству и пратећих правилника – Хармонизација са ЕУ	МПШВ

16.	Доношење Националног стратешког плана за аквакултуру и Оперативног програма и пратећих правилника – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
17.	Израда предлога акционог плана Стратегије за развој пољопривреде и руралних подручја у складу са новим програмом ЕУ-после 2020. – Хармонизација са ЕУ	МПШВ
18.	Приступ финансијама - Размотрити приступ решавању финансијских питања која отежавају куповину сировина, улажу у нове технологије и опрему, развијају нове производе и процесе итд. Идентификовање главних препрека за наступ на тржиштима и препоруке за њихово решавање.	МП и МФ
19.	Развој Стратегије паметне специјализације	МПНТР
20.	Успостављање и операционализација одељења фокусираног на развој индустријске конкурентности	МП
21.	Развој система подршке за ближу сарадњу научног и комерцијалног сектора – науке и привреде	МПНТР
22.	Унапређење статистике и доступност РЗС и АПР података	РЗС и АПР
23.	Усвајање националног оквира квалификација	МПНТР
24.	Прикључивање Светској трговинског организацији	МТТТ

Стуб 1:**Општи циљ 1:****ФУНКЦИОНАЛАН ЗАКОНОДАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР УСАГЛАШЕН СА ЕУ**

Опис:	Процес успостављања заједничког тржишта захтева потпуни, и усаглашен са ЕУ, регулаторни оквир који се примењује у пракси и ефикасно контролише од стране надлежних институција. Низ законских и подзаконских аката се због тога у наредном периоду мора донети или променити и ефикасно примењивати у пракси. Све институције које омогућавају пословање и посебно извоз прехрамбених производа су формиране, ефикасне и пружају пуну подршку у раду предузећа из области прехрамбене индустрије. Предуслов за формирање функционалних институција и уређеног законодавног оквира је сарадња различитих Министарстава како би се координирале све политике које се директно или индиректно наслањају на прехрамбену индустрију попут пољопривреде, безбедности хране, индустријске политике, заштите животне средине, трговине, пословања, тржишта финансијама, истраживања и иновација.
Показатељ: (до 2027. год)	У потпуности хармонизован институционални и законодавни оквир за пољопривредну и прехрамбену индустрију са ЕУ
Праћење и вредновање:	Полугодишње праћење и годишње вредновање реализације акционог плана спроводи РАС уз обавезу редовног извештавања МП

Димензија 1.1:**Специфични циљ 1.1:****УРЕЂЕЊЕ ЗАКОНОДАВНОГ ОКВИРА У ОБЛАСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ**

Показатељ: (до 2022. год.)	Затворена преговарачка поглавља 11, 12 и 13
Праћење и вредновање:	Полугодишње праћење и годишње вредновање реализације акционог плана спроводи РАС уз обавезу редовног извештавања МП

Мера:

М 1.1.1:

РЕФОРМА ПРОПИСА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ОБЛАСТ ПОЉОПРИВРЕДЕ И ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 1.1.1.1.	Континуирани рад на доношењу нових и измена постојећих законских и подзаконских аката у области пољопривреде и руралног развоја (област квалитета, тржишта и сл.), и то: <i>Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју;</i> <i>Закон о пољопривреди и руралном развоју;</i> <i>Закон о уређењу тржишта пољопривредних производа;</i> <i>Закон о вину и другим производима од грозђа и вина;</i> <i>Закон о шемама квалитета за пољопривредне и прехранбене производе;</i> <i>Закон о органској производњи и органским производима.</i>	МПШВ	2018 - 2022.	Покренута иницијатива и урађени нацрти следећих докумената: <i>Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју;</i> <i>Закон о пољопривреди и руралном развоју;</i> <i>Закон о уређењу тржишта пољопривредних производа;</i> <i>Закон о вину и другим производима од грозђа и вина;</i> <i>Закон о шемама квалитета за пољопривредне и прехранбене производе;</i> <i>Закон о органској производњи и органским производима.</i>	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке (ТАИЕХ, ИРА и Twinning програми)

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 1.1.1.2.	Континуирани рад на доношењу нових и измена постојећих законских и подзаконских аката у области безбедности хране, ветеринарске и фитосанитарне политике, и то: <i>Закон о безбедности хране;</i> <i>Закон о ветеринарству;</i> <i>Закон о добробити животиња;</i> <i>Закон о сточарству;</i> <i>Закон о споредним производима животињског порекла;</i> <i>Закон о здрављу биља;</i> <i>Закон о средствима за заштиту биља;</i> <i>Закон о ГМО.</i>	МПШВ	2018 - 2022.	Покренута иницијатива и урађени нацрти следећих докумената: <i>Закон о безбедности хране;</i> <i>Закон о ветеринарству;</i> <i>Закон о добробити животиња;</i> <i>Закон о сточарству;</i> <i>Закон о споредним производима животињског порекла;</i> <i>Закон о здрављу биља;</i> <i>Закон о средствима за заштиту биља;</i> <i>Закон о ГМО.</i>	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке (ТАИЕХ, ИРА и Twinning програми)
А 1.1.1.3.	Континуирани рад на доношењу нових и измена постојећих законских и подзаконских аката у области рибарства, и то: <i>Закон о структурној подршци и уређењу тржишта у рибарству и пратећих правилника;</i> <i>Национални стратешки план за аквакултуру;</i> <i>Оперативни програм и пратећи правилници.</i>	МПШВ	2018 - 2022.	Покренута иницијатива и урађени нацрти следећих докумената: <i>Закон о структурној подршци и уређењу тржишта у рибарству и пратећих правилника;</i> <i>Национални стратешки план за аквакултуру;</i> <i>Оперативни програм и пратећи правилници.</i>	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке (ТАИЕХ, ИРА и Twinning програми)

Димензија 1.2:**Специфични циљ 1.2:****ПОТПУН И ФУНКЦИОНАЛАН ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА ПОДРШКУ ПОЉОПРИВРЕДИ И ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ**

Показатељи: (до 2022. год.)	Референтне лабораторије су акредитоване и део су ЕУ система безбедности хране ИПАРД средства су на располагању пољопривреди и прехранбеној индустрији
Праћење и вредновање:	Полугодишње праћење и годишње вредновање реализације акционог плана спроводи РАС уз обавезу редовног извештавања МП

Мера:

М 1.2.1:**УСКЛАЂИВАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА СА ЕУ**

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 1.2.1.1.	Пренос овлашћења (акредитовање) на структуре за управљање ИПАРД средствима	МПШВ	2018-2019.	Извршен пренос овлашћења (акредитовање) на структуре за управљање ИПАРД средствима УАП функционалан за коришћење ИПАРД средстава	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке
А 1.2.1.2.	Формирање, опремање и акредитација националних референтних лабораторија – лабораторија за млеко и физичко-хемијска испитивања	МПШВ	2018-2020.	Акредитоване националне референтне лабораторије – млеко и физичко-хемијска испитивања	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке
А 1.2.1.3.	Повезивање у ЕУ систем безбедности хране	МПШВ	2018-2022.	Национална референтна лабораторија је део ЕУ система за безбедност хране	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке
А 1.2.1.4.	Опремање и повећање техничких капацитета овлашћених (службених) лабораторија	МПШВ	2018-2022.	Опремање и акредитовање лабораторије за неопходан број лабораторијских испитивања	Редовне активности

Мера:

М 1.2.2:

УНАПРЕЂЕЊЕ ЕФИКАСНОСТИ РАДА ИНСТИТУЦИЈА

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 1.2.2.1.	Развијање процедура/ обуке запослених у акредитованим ИПАРД структурама	МПШВ	2017-2019.	Развијене су процедуре у свим структурама за имплементацију ИПАРД програма; Сви запослени у акредитованим ИПАРД структурама су прошли обуке за обављање послова у оквиру коришћења ИПАРД средстава	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке
А 1.2.2.2.	Развој људских и техничких ресурса у делу производње и промета хране - административни и тржишни надзор	МПШВ	2018-2022.	5 обука годишње – 100 запослених/година	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке
А 1.2.2.3.	Техничко осавремењавање у делу административног и тржишног надзора	МПШВ	2017-2022.	Информациона повезаност различитих институција; Информационо осавремењен сектор административног и тржишног надзора	Редовне активности и ЕУ пројекти техничке подршке
А 1.2.2.4.	Едукација саветодаваца	МПШВ	2017-2022.	2 обуке/година 80 (НТСЈ 1) +36 (НТСЈ 2) саветодаваца обучено за пружање помоћи код ИПАРД фондова	Редовне активности

Мера:

М 1.2.3:

ПОДРШКА УСПОСТАВЉАЊУ САВРЕМЕНИХ СТАНДАРДА

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 1.2.3.1.	Информисање о • стандардима квалитета, здравствене безбедности и заштите животне средине • успостављању знака производа и тзв. приватних стандарда (Кошер, Халал, Fair Trade, УХТ и сл.) • успостављању шема квалитета (органска производња и заштита географског порекла)	РАС, ПКС, ИСС	2019 - 2022.	Организована 3 скупа годишње	Редовне активности
А 1.2.3.2.	Саветодавна подршка у хармонизацији са захтевима различитих тржишта и за различите производе	РАС, ПКС	2018 - 2022.	20 предузећа добило подршку	РАС 3.000.000 РСД
А 1.2.3.3.	Финансијска подршка за успостављање, увођење или ресертификацију стандарда квалитета, здравствене безбедности и заштите животне средине – ИСО	РАС	2018 - 2022.	20 подржаних МСП из прехранбене индустрије	РАС 5.000.000 РСД
А 1.2.3.4.	Финансијска подршка за успостављање знака производа и тзв. приватних стандарда (Кошер, Халал, Fair Trade, УХТ и сл.)	РАС	2018 - 2022.	10 подржаних МСП из прехранбене индустрије	РАС 2.500.000 РСД
А 1.2.3.5.	Подстицаји за успостављање шема квалитета (органска производња и заштита географског порекла)	МПШВ	2019 - 2020.	15 остварених подстицаја за увођење и сертификацију шема квалитета	МПШВ 6.000.000 РСД
А 1.2.3.6.	Програм подршке за развој брэнда/робне марке за појединачне производе	РАС, ПКС	2020 - 2022.	3 производа код којих је рађено на брэндирању	РАС 10.000.000 РСД

Стуб 2:**Општи циљ 2:****ЈАЧАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ**

Опис:	Процес приступања ЕУ подразумева слободан приступ огромном тржишту али истовремено и отварање домаћег тржишта конкурентним и субвенционисаним производима из ЕУ. Конкурентност ће у овим условима зависити од способности прилагођавања привредних друштава за пословањем на заједничком тржишту али и степена и квалитета подршке развојних политика. Конкурентна прехранбена индустрија треба да обезбеди динамичан раст инвестиција, високу стопу робног извоза, раст индустријске производње и запослености уз повећање стварања додатне вредности, а што је у складу и са циљевима Стратегије развоја индустрије за период 2011-2020.
Показатељ: (до 2027. год.)	• Бруто додата вредност/броју запослених, (000 РСД) - 2.650 РСД• Просечна стопа раста извоза прехранбене индустрије од 7%, до 2027.
Праћење и вредновање:	Полугодишње праћење и годишње вредновање реализације акционог плана спроводи РАС уз обавезу редовног извештавања МП

Димензија 2.1.**Специфични циљ 2.1:****ПОВЕЋАЊЕ ОБИМА ПРОИЗВОДЊЕ И СТЕПЕНА ФИНАЛИЗАЦИЈЕ ПРОИЗВОДА**

Показатељи: (до 2022. год.)	• Просечна годишња стопа раста пословних прихода 7%• Продуктивност (000 РСД) – 2.150 РСД
Праћење и вредновање:	Полугодишње праћење и годишње вредновање реализације акционог плана спроводи РАС уз обавезу редовног извештавања МП

Мера:

М 2.1.1:

ПОДИЗАЊЕ НИВОА ЗНАЊА И ВЕШТИНА ЗАПОСЛЕНИХ У ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.1.1.1.	Развој 5 модула обуке за унапређење знања и вештина менаџерског кадра у сектору прехранбене индустрије за: 1. подизање капацитета ММСПП за пословање и менаџмент 2. унапређење знања о извозном пословању 3. унапређење знања о Е – набавкама и коришћењу постојећих он - лајн платформи понуђача 4. оспособљавање за процес преговарања и уговарања са иностраним партнером 5. оспособљавање за корпоративно управљање	РАС	2018 - 2020.	Развијено 5 модула обуке за унапређење знања и вештина менаџерског кадра у сектору прехранбене индустрије	РАС 3.000.000 РСД, укупно
А 2.1.1.2.	Спровођење обука из дефинисаних модула	РАС	2019 - 2022.	40 предузећа укључено у обуке током 5 година	РАС 2.000.000 РСД
А 2.1.1.3.	Менторинг програм – ангажовање међународних ментора за пружање специфичних знања.	РАС	2019 - 2022.	40 предузећа укључено у менторинг током 5 година	РАС, ЕБРД
А 2.1.1.4.	Доношење подзаконских аката неопходних за имплементацију Закона о дуалном образовању.	МПНТР	2018 - 2022.	Донета подзаконска акта у циљу: • Дефинисања система сертификације МСП у којима се изводи практична настава; • Дефинисања регистара ученичких и студентских радних места; • Дефинисање система израде и полагања завршног рада.	Редовне активности

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.1.1.5.	Идентификација потреба за обуком у циљу добијања квалитетне радне снаге – Координирани рад инвеститора/ послодавца и образовних институцијама са одговарајућим едукативним програмом	РАС, ПКС, МПНТР	2019 - 2022.	Идентификовани едукативни програми за потребе инвеститора /послодавца код постојећих образовних или неформалних институција образовања	РАС 4.000.000 РСД
А 2.1.1.6.	Организације обука за познатог послодавца у сектору прехранбене индустрије	НСЗ, РАС	2018 - 2022.	минимум 15 компанија из сектора укључено у тренинге	НСЗ 9.000.000 РСД

Мера:

М 2.1.2:

КОНТИНУИРАНО СНАБДЕВАЊЕ ДОВОЉНИМ КОЛИЧИНАМА КВАЛИТЕТНИХ СИРОВИНА ЗА ПРОИЗВОДЊУ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.1.2.1.	Покретање иницијативе за измену система подстицаја који се заснива на предаји примарних производа прерадним капацитетима	ПКС, произвођачке групе	2020 - 2022.	Иницијатива предата МПШВ	Редовне активности
А 2.1.2.2.	Покретање иницијативе за измену система подстицаја заснован на квалитету пољопривредних производа	ПКС, произвођачке групе	2020 - 2022.	Иницијатива предата МПШВ	Редовне активности
А 2.1.2.3.	Процена остварених ефеката подршке кроз систем подстицаја	МПШВ	2020 - 2022.	Годишњи извештаји МПШВ	МПШВ Редовне активности

Мера:

М 2.1.3:

ПОДРШКА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКОМ ОСАВРЕМЕЊАВАЊУ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.1.3.1.	Редовно информисање привредника из прехрамбене индустрије о најновијим светским технолошким трендовима - са укључењем међународних експерата након 2019 године.	ПКС, РАС, Факултети, НИО, МПНТР	2018 - 2022.	1 састанак по привредној групацији	Редовне активности
А 2.1.3.2.	Унапређивање информисања МСПП о фондовима и кредитним линијама преко којих могу конкурисати за средства за набавку нове технологије	МП, ПКС, РАС	2018 - 2022.	Организована 2 догађаја годишње; Развијен интернет портал	Редовне активности
А 2.1.3.3.	Имплементација програма унапређења квалитета пословног простора и унапређење енергетске ефикасности – финансијска подршка – РАЗВОЈНИ ПРОГРАМ	МП, ФЗР, МПШВ, РАС	2018 - 2022.	25 подржаних предузећа из области прехрамбене индустрије	МП 50.000.000 РСД МПШВ - ИПАРД средства – укупни буџет – 10.250.000.000
А 2.1.3.4.	Имплементација програма набавке нове опреме и технологије у прехрамбеној индустрији	МП, МПШВ, РАС, ФЗР	2018 - 2022.	30 подржаних предузећа из области прехрамбене индустрије	МП 50.000.000 РСД ИПАРД средства – укупни буџет – 10.250.000.000

Мера:

М 2.1.4:

ПОДСТИЦАЈ ИНОВАЦИЈАМА У ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.1.4.1.	Подршка укључивању произвођача прехранбене индустрије у процес израде Стратегије паметне специјализације	МПНТР	2018.	10 представника прехранбене индустрије укључено у процес	Редовне активности
А 2.1.4.2.	Дисеминација информација о програмима Иновационог фонда за компаније из прехранбене индустрије	ФИД	2019 - 2022.	Организован 1 догађај годишње	Редовна активност
А 2.1.4.3.	Организација непосредних састанака (по систему Б2Б) између привредника из прехранбене индустрије и представника НИО и ИКТ	РАС, ПКС, НИО, Факултети	2019 - 2022.	1 састанак по привредној групацији	Редовне активности
А 2.1.4.4.	Програм подршке активностима на развоју иновативности – нови дизајн производа, тестирање новог производа, развој новог производа и сл.	РАС, ПКС	2017 - 2022.	10 подржаних предузећа	РАС 5.000.000 РСД
А 2.1.4.5.	Развој и имплементација програма подршке за употребу ИКТ и паметних производних система у прехранбеној индустрији (аутоматизација, роботизација...)	МП, МПШВ, РАС, ФЗР	2017 - 2022.	10 подржаних предузећа из сектора прехранбене индустрије	МП 5.000.000 РСД
А 2.1.4.6.	Развој програма подршке еколошким иновацијама, ефикасном коришћењу ресурса и заштити животне средине	РАС, ПКС	2020 - 2022.	2020 – развијен програм 2020 – 2022 – подржано 20 МСПП	МП 4.000.000 РСД
А 2.1.4.7.	Посета сајмовима машина и опреме за прехранбену индустрију	РАС, ПКС	2019 - 2022.	Минимално 1 сајам годишње – 10 произвођача	РАС, ПКС 5.000.000 РСД
А 2.1.4.8.	Организација Б2Б са домаћим произвођачима машина и опреме за прехранбену индустрију	РАС, ПКС	2018 - 2022.	Организован 1 Б2Б са 50 учесника	Редовне активности

Мера:

М 2.1.5:

ПОДСТИЦАЈИ УДРУЖИВАЊУ И УМРЕЖАВАЊУ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.1.5.1.	Развој програма подршке умрежавању (задруге, кластери, произвођачке групе...) у циљу развоја заједничке производне функције (производња, паковање.) и других комерцијалних активности од којих би произвођачи могли имати користи услед удруживања	РАС, ПКС, ЗЗС	2019 - 2022.	3 подржане активности удруживања и повезивања	РАС 3.000.000 РСД

Димензија 2.2.

Специфични циљ 2.2:

ПОБОЉШАН НАСТУП НА ТРЖИШТИМА

Показатељ: (до 2022. год.)	Спољнотрговински биланс – суфицит, 1.000 милиона ЕУР
Праћење и вредновање:	Полугодишње праћење и годишње вредновање реализације акционог плана спроводи РАС уз обавезу редовног извештавања МП

Мера:

М 2.2.1.:

ПОВЕЋАЊЕ ЗНАЊА О СТРАНИМ ТРЖИШТИМА

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.2.1.1.	Тржишна интелигенција - Припрема и дисеминација тржишних информација на основу резултата студија о специфичним тржиштима –тржишна тражња, информације о техничким, административним, граничним, финансијским и другим захтевима који су важни за пласман производа на испитиваним тржиштима	ПКС	2018 - 2022.	Израђена једна студија годишње која укључује један производ, једну групу производа или један ланац вредности	ПКС 3.000.000 РСД подржано од УСАИД пројекта за конкурентну привреду
А 2.2.1.2.	Информисање о стандардима квалитета на страним тржиштима	РАС, ПКС, ИСС	2018 - 2022.	Организован 1 скуп годишње	Редовне активности

Мера:

М 2.2.2.:

ЛАНЦИ ДОБАВЉАЧА - ПОВЕЋАН И ПОБОЉШАН ПЛАСМАН ПЕРЕРАЂЕНОГ ВОЋА И ПОВРЋА НА ИНОСТРАНА ТРЖИШТА

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.2.2.1.	Идентификација кључних „играча“ - дистрибутера који имају капацитет да пласирају домаће производе на страна тржишта	ПКС, РАС	2018.	Идентификовано 10 кључних „играча“	Редовне активности

А 2.2.2.2.	Формирање и редовно ажурирање базе података – идентификовани произвођачи и производи	ПКС, РАС	2018 - 2020.	Формирана база података домаћих предузећа	Редовне активности
А 2.2.2.3.	Дијагностика у циљу унапређења процеса производње - недостатака појединих фирми и предлог за њихово превазилажење	ПКС, РАС	2018 - 2022.	Предлози побољшања су урађени за 50 предузећа из области прехранбене индустрије	ПКС 1.600.000 РСД УСАИД пројекат за конкурентну привреду
А 2.2.2.4.	Имплементација закључака дијагностичког процеса кроз програм Развоја конкурентности имплементиран од стране РАС-а	ПКС, РАС	2019 - 2022.	Подржано 25 предузећа	РАС 10.000.000 РСД

Мера:

М 2.2.3.

ПРОМОЦИЈА СРПСКИХ ПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА НА ИНОСТРАНОМ ТРЖИШТУ

Шифра	Активност	Носилац активности	Рок	Показатељ	Извор финансијских средстава и процена износа
А 2.2.3.1.	Имплементација маркетинг стратегија за различите производе од воћа и поврћа	ПКС, РАС	2019 - 2022.	Редовни извештаји о имплементацији стратегије	ПКС 1.500.000 РСД УСАИД пројекат за конкурентну привреду
А 2.2.3.2.	Б2Б са дистрибутерима, трговинским ланцима и произвођачима премиум производа	ПКС, РАС	2018 - 2022.	Организован 1 Б2Б са 20 учесника/година	ПКС 1.000.000 РСД УСАИД пројекат за конкурентну привреду

А 2.2.3.3.	Организовање бизнис то бизнис састанака са иностраним купцима	ПКС, РАС	2018 - 2022.	Организован 1 Б2Б са 10 српских компанија - годишње	ПКС 1.500.000 РСД УСАИД пројекат за конкурентну привреду
А 2.2.3.4.	Организовани наступи на највећим сајмовима хране – српски штандови на највећим сајмовима хране	РАС, ПКС	2018 - 2022.	Српски штандови на 5 ЕУ сајмова хране 40 предузећа презентовало производе	РАС 10.000.000 РСД
А 2.2.3.5.	Организација компанијских мисија које укључују структуриране едукативне програма из области: • тржишно повезивање • примери добре праксе • нове технологије	РАС, ПКС	2018 - 2022.	Организована 1 компанијска мисија са 10 српских компанија	РАС 1.000.000 РСД
А 2.2.3.6.	Суфинансирање појединачних наступа на међународним сајмовима (ЕУ, Кина, САД, УАЕ)	РАС, ПКС	2018 - 2022.	20 предузећа учествовало на страним сајмовима	РАС 1.000.000 РСД
А 2.2.3.7.	Развој и имплементација програма унапређења пословања за најперспективније извознике/ компаније	РАС	2018 - 2022.	2018 – Развијен програм 2019 – Почетак имплементације програма - 10 компанија годишње	РАС – од 2019 10.000.000 РСД